

VASEMMISTO

Puheenjohtaja Annika Lapintie 14.1.2015 Venäjä-keskustelussa

Venäjä eristäytyy luomaansa umpikujaan

Arvoisa puhemies

Venäjän merkitys Suomen turvallisuusympäristölle on keskeinen. Samoin Venäjän, EU:n ja Suomen keskinäinen taloudellinen riippuvuus toisistaan on erittäin merkittävä.

Keskusteleminen Suomen ja Venäjän suhteista kiertyy tänä päivänä väkisinkin Ukrainan kriisiin, Venäjän toimiin siellä sekä EU:n ja Venäjän siitä johtuviin suhteisiin.

Arvoisa puhemies

Venäjää on viime aikoina pidetty arvaamattomana. Eihän Krimin valloitusta ja tunkeutumista Itä-Ukrainaan pitänyt tapahtua. Kaikkialla Euroopassa on suuri hämmennys siitä, kuinka tällainen väkivalta on mahdollista nyky-Euroopassa.

Venäjän hallinnossa ilmeisesti haikaillaan menetettyä suurvalta-asemaa, ja muistellaan niin Neuvostoliittoa kuin Keisarillista Venäjää.

Kazakstanin, Valko-Venäjän ja Venäjän käynnistämä tulliliitto muuttuu tänä vuonna Euraasian unioniksi. Siihen oli tarkoitus koota mahdollisimman moni entinen neuvostotasavalta. Myös 45 miljoonan asukkaan Ukrainalle oli varattu paikka Euraasian unionissa.

Kiovan itsenäisyystorilla oltiin kuitenkin toista mieltä. Presidentti Janukovitshin syrjäyttämisen jälkeen valitut uusi presidentti ja Ukrainan korkein neuvosto valitsivat toisen suunnan, kun ne hyväksyivät EU:n kanssa jo kertaalleen neuvotellun assosiaatiosopimuksen.

Ilman Ukrainaa koko Euraasian unioni uhkaa jäädä tyngäksi.

Mikään Ukrainan hallituksen teko ei oikeuta sotaan sitä vastaan. Venäjä ja Ukrainan kapinalliset ovat rikkoneet räikeästi YK:n peruskirjaa, ETYJ:n periaatteita sekä Budapestin muistiota vastaan.

Euroopan unioni tai sen jäsenmaat eivät halunneet tukea sotilaallisesti Ukrainaa, vaan ovat pyrkineet pakotteilla vaikuttamaan Venäjään.

Pakotteet eivät kokemuksen valossa ehkä ole tehokkaita, mutta ne ovat joka tapauksessa sotaa parempia. Toisaalta juuri nyt pakotteiden vaikutusta tehostavat öljyn hinnan romahdus sekä Venäjän talouden heikkoudet.

Suomi on osa EU:ta ja EU:n yhteistä politiikkaa, mutta olemme myös Venäjän naapurimaa. Siksi on tärkeää, että Suomella on myös omia keskusteluyhteyksiä Venäjälle.

Arvoisa puhemies,

Vasemmistoliitto ei näe mitään aihetta paniikkiin Suomessa. Me emme edelleenkään kannata Nato-jäsenyyttä tai asevarustelua. Ne eivät lisää vakautta ja rauhaa sen paremmin Suomessa kuin Ukrainassakaan. Päinvastoin ne toisivat lisää jännitteitä ja epävakautta.

Sotilaallisten keinojen sijaan Suomen ja EU:n on tehtävä nyt kaikkensa diplomaattisen ratkaisun tukemiseksi. Euroopan rauhan, vakauden ja hyvinvoinnin kannalta on pitkällä aikavälillä myös Venäjä saatava takaisin mukaan normaaliin eurooppalaiseen kanssakäymiseen. Venäjä ei voi loputtomiin eristäytyä itse luomaansa umpikujaan.

Jotkut ovat harmitelleet pakotteita ja niiden tuomia haittoja kaupankäyntiimme. Pakotteet ja Venäjän vastapakotteet eli ruoan tuontikielto osuvat ikävästi tavallisten venäläisten arkeen.

Kaupan esteissä on kuitenkin kyse paljon syvällisemmistä Venäjän ongelmista.

Venäjän yksipuolinen nojautuminen raaka-aineisiin kostautuu aina niiden hintojen aletessa. Yhteiskunnan perusrakennetta ja hyvinvointipalveluita laiminlyödään ja varoja suunnataan asevarusteluun. Myös oikeusvarmuuden puuttuminen on vakava este taloudelle ja johtaa pääomien pakenemiseen.

Arvoisa puhemies,

Venäjä on Suomelle tärkeä naapurimaa, ja rajat ylittävällä kanssakäymisellä on molemmin puolin rajaa suuri merkitys matkailun, kaupan ja työllisyyden kannalta. Venäjälle ja venäläisille toivoisi hyvinvointia, rauhaa, ihmisoikeuksia ja vakaata yhteiskunnallista kehitystä.

Venäjän viimeaikaista kehitystä on ollut todella surullista seurata. Ukrainan sodan lisäksi synkstä ajasta kertovat seksuaalivähemmistöjen, kansalaisjärjestöjen ja vapaan tiedonvälityksen sortaminen.

Suomen on niin EU:ssa, ETYJ:ssä, YK:ssa, kuin kahdenvälisesti Venäjän kanssa ponnisteltava sen puolesta, että umpikujasta päästäisiin ulos.

Taluspakotteet ovat meille lopulta vain väliaikainen haitta, mutta muilla talous- ja yhteiskuntapolitiikan valinnoilla on seurauksia vuosikymmeniksi.